

Verslag van een filosofisch gesprek van 5HWB (Atheneum Wispelberg)

Voorjaar 2024

Gespreksleider: Goedele De Swaef

Vraag: **Bestaat het verleden echt?**

Eerst *verleden* definiëren?

Wat is *bestaan*?

Wat is *echt*?

Het ook?

Wat verstaan jullie onder verleden: Geschiedenis.

Elke seconde die gepasseerd is.

Vroeger.

Iets wat gebeurd is, maar iets langer geleden gebeurd, op zijn minst een dag.

Historisch.

Zijn er zaken die je nu al gehoord hebt en waarvan je zegt, ik weet niet of ik dat als verleden begrijp.

Hetgeen wat gebeurd is moet niet perse veel waarde hebben om toch verleden te zijn. Het moet niet perse in de geschiedenisles gezien worden om verleden te zijn.

Ga je daarmee akkoord, dat verleden niet persé geschiedenis is?

Ja, ja...

Ook zaken die niet historisch zijn gaan we toch verleden noemen.

Dat ik 5' een banaan at is ook verleden.

Verleden is meer dan historische gebeurtenissen en geschiedenis.

De tijd is constant, elke seconde die gepasseerd is, kan al als verleden beschouwd worden.

Voor jou was niet een seconde geleden het verleden?

Wanneer begint dan het verleden?

Als iemand zegt dat iemand je iets gaat vertellen over verleden dat die gaat praten over een week geleden.

Ja iets wat je vanochtend hebt gedaan, het is iets van meer vroeger.

Dat is niet echt verleden.

Maar dat is ook verleden.

Jawel toch, het is gepasseerd, je kan het niet meer terugnemen of terug naartoe gaan.

Iets waar je niet meer naartoe kan, iets waar je niet meer in zit, dat is verleden.

Terwijl voor haar is deze ochtend nog geen verleden. Hoe zou je dat dan noemen.

Ja, dat is nog vandaag. Ik niet hoe ik het precies zou benoemen. Als je het zou vertellen, zou je zeggen, ik heb iets deze ochtend gedaan en niet zoals N zei, in mijn verleden. Je verwacht minstens een dag geleden. Dus als je over je verleden vertelt is dat niet iets wat net is gebeurd, terwijl als we strikt genomen over verleden spreken is het iets wat gebeurd is en de vorige seconde is gebeurd, daar kunnen we niet meer naar terug.

Maar je spreekt ook nog steeds in de verleden tijd, ook al is dat maar een paar minuten geleden.

Deze ochtend at ik een banaan of heb ik gegeten.

Maar in sommige gevallen is dat iets wat je afsluit en wat je achter je laat. Dus je kan zeggen, vanaf nu is dit verleden en dan hoort dat erbij. Het kan b.v. dat je 5 jaar met iets bezig was, dan ga je daar niet over praten in de verleden tijd zoals S zegt, maar als je er mee bent gestopt dat je dan wel in de verleden tijd praat over iets. Dus als je met een project bezig bent dat je dan niet de verleden tijd zal gebruiken. Ik ben nog bezig. Je zit b.v. in een relatie, misschien al dertig jaar, maar je zit nog in die relatie, het is nog niet afgesloten. Het afgesloten zijn is belangrijk.

Zoals D zei, je kunt er nog naartoe, want je zit er nog in. Misschien niet meer naar de vorige momenten, maar de relatie is er nog, dus je kan er nog naartoe. Maar hoe zit het dan? Hebben wij dan geen verleden? Want we zijn nog aan het leven? Jawel, want je sluit een hoofdstuk af in je leven. Je zit niet meer in het lager onderwijs. De hoofdstukken die afgesloten zijn die vormen het verleden. Ons leven is gewoon nog geen verleden tijd. Maar de dingen die je al gedaan hebt zijn verleden tijd. Maar je kunt dat ook niet als hoofdstukken zien? Want naar hoofdstukken in een boek kan je terug gaan en wij kunnen niet teruggaan.

Maar je hebt nog altijd je herinneringen. Ja, maar dat is niet letterlijk hetzelfde. Maar dat zijn 2 verschillende dingen.

Maar als je iets opschrijft in een notitieboekje kan je er wel nog naar toe reizen, naar je verleden. Of als je foto's hebt...

En als je gevoelens neerschrijft kan je die weer terug oproepen.

Ja, maar je leest dat hoofdstuk dan ook niet voor de eerste keer hé. Ja maar de gebeurtenissen en de personages blijven hetzelfde. En je herinneringen.. Nee want je herinneringen kunnen vervagen. Ja, maar een boek kan ook vervagen, als het kapot gaat.

Maar als het op internet staat..

Ja, maar foto's staan ook op het internet...

Wat is de discussie.

S zegt dat je kunt terugbladeren in een boek en dat je niet kunt terugbladeren in je verleden.

Ja, maar je weet al wat er gaat gebeuren. Dat maakt niets uit dat je weet wat er gaat gebeuren, maar in het echte leven kun je niet teruggaan.

De discussie komt omdat N zei dat het gewoon een hoofdstuk is in een boek. S zei, ja je kunt terugbladeren, naar een hoofdstuk in een boek, maar in je leven niet. Maar herinneringen vervagen en tekst in een boek eigenlijk niet.

Maar dan is er een plottwist, en in het eerste hoofdstuk had je dat nog niet door, maar als je dan terug bladert kan dat ook helemaal anders uitdraaien. Dan bekijk je dat anders. Dus dat kan op die manier ook vervagen.

Maar dat vervaagt niet hé.

Maar ja, dat is fysiek, herinneringen zijn niet fysiek.

Ik snap wel dat het voor de anderen dat het wel een hoofdstuk is, inderdaad je kan terugbladeren, maar je kunt ook soms kijken naar wat is mijn leven al geweest, je kunt een soort van terugbladeren in je hoofd. Je kijken naar die dingen, misschien, een boek gaat niet vervagen, maar op zich, je herinneringen gaan ook niet vervagen, je gaat ze misschien onderdrukken of niet laten bovenkomen, maar eigenlijk zijn ze er nog wel in je hoofd.

Dat zoals je leerstof, je weet die nog wel over wiskunde of zo, maar het komt gewoon niet naar boven. Dat betekent niet dat het er niet is.

Ja, er is een theorie dat je lichaam zich nog de gebeurtenissen herinnert die je hebt meegemaakt. Het niet perse dat je hersenen je herinneringen nog hebben staan, maar in je lichaam, in je spieren. Bij Dus ik denk, ook al kan niet terugbladeren naar het verleden, het verleden zit nog steeds in je lichaam.

Zou je dan wil zeggen dat het verleden eigenlijk nog steeds echt bestaat?

Als je lichaam het zich nog kan herinneren, dan bestaat het verleden.